

lací soud, že povinnost nájemníku byt znovu pronajmouti stihá pronajímatele v každém případě, nebylo-li bytu použito k účelu, pro který výpověď byla povolena, aniž by záleželo na tom, proč se tak nestalo, a nejvyšší soud s tímto výkladem zákona plně souhlasí. Žalovaný měl tedy podle zásady poctivosti v právních stycích (§ 914 obč. zák.) žalobci ohlásiti, že se jeho dcera do uprázdněného bytu nenastěhuje, a nesměl bytem disponovati jinak, leda že by byl žalobce prohlásil, že na byt již nereflektuje. To však žalovaný neučinil, odvolací soud proto nepochybil, uznáv ho povinným, byt žalobci znovu pronajmouti. Této povinnosti není žalovaný sprostěn ani tím, že byt pronajal již Františku Š-ovi, který jest prý chráněn zákonem o ochraně nájemníků, neboť jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že tu nejde o objektivní nemožnost plnění, jak míní dovolatelka, a stačí v tomto směru poukázati na správné důvody napadeného rozsudku. Proto bylo dovolání žalovaného zamítnouti, aniž bylo třeba obírat se ostatními námitkami dovolání, jež se týkají okolností pro správné právní posouzení věci nerozhodných. Bezdůvodné jest však i d o v o l á n í ž a l o b c o v o, opírající se jen o dovolací důvod § 503 čis. 4 c. ř. s. Neboť, jak odvolací soud rovněž již správně dovodil, přísluší nájemníku nárok na náhradu škody ve smyslu § 1 (3) zák. o ochr. náj. jen tehdy, stihá-li pronajímatele zavinění na tom, že bytu nebylo použito k účelu, pro který byla výpověď povolena. O takovém zavinění nelze však mluvit, je-li zjištěno, že se dcera žalovaného do bytu žalobcova nenastěhovala z toho závažného důvodu, by zdraví jejího dítěte bylo zachováno. Žalobní nárok na náhradu škody byl tudíž nižšími soudy právem zamítnut.

Čís. 9783.

Sudiště podle § 99 j. n.

»Jměním« žalovaného veřejného společníka jest i jeho podíl na jmění veřejné obchodní společnosti. Nezáleží na tom, zda jmění jest zcizitelné nebo podroběno exekuci.

(Rozh. ze dne 29. března 1930, R I 204/30.)

Žalobu proti cizozemskému obchodníku zadal žalobce na krajském obchodním soudě v Praze, opíraje se o sudiště podle § 99 j. n. K námitce místní nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d námitku zamítl. D ů v o d y: Prvý soud odmítl žalobu pro nepřislušnost s odůvodněním, že tu není podmínek § 99 j. n., poněvadž zjištěný majetek, záležející z účtu u banky P. v Praze a z pohledávky 8000 Kč, dlužné žalobcem, nepatří žalovanému E., nýbrž firmě S. E., jejímž jedním ze společníků jest žalovaný. Názor ten byl by správný jen, kdyby obchodní společnost, o kterou jde, bylo lze uznati za právnickou osobu, kterou by bylo lze pokládati za nový předmět práva vlastnického ve smyslu § 353 obč. zák. Toho však u veřejné spo-

lečnosti není (Randa: Das österr. Handelsrecht, druhé vydání § 17 čís. 7). Z toho plyne, že by bylo jmění společnosti jměním bez pána, kdyby se neuznalo, že jde o jmění společníků veřejné obchodní společnosti podle poměru jejich společenských podílů. Tento právní názor jest také názorem panující praxe, čehož dokladem jest rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14. října 1913 č. j. R I 741/13, publikované v Zentralblatt für juristische Praxis ročník 1913 pod č. 467. Vzhledem k tomu uznává rekursní soud, že okolnosti prvním soudem zjištěné, jak svrchu byly uvedeny, postačují k tomu, by bylo lze uznati, že žalovaný má ve zdejší státě svůj vlastní majetek, záležející v podílu na společenském jmění obchodní společnosti S. E., pokud k němu náležely pohledávky proti bance P. v Praze a proti žalobci.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs odkazuje se na správné důvody napadeného usnesení, jež jsou v souladu s ustáleným rozhodováním nejvyššího soudu, jenž právě v poslední době rozhodnutím uveřejněným ve sb. n. s. pod čís. 9241 opět vyslovil a zevrubně odůvodnil, že veřejná obchodní společnost není zvláštním právním podmětem ani právnickou osobou, a že naopak nositelé práv a povinností jsou jen veřejní společníci, jimž společně patří i jmění společnosti, třebaš za trvání společností poměru jest vůlí společníků (smlouvou) vázáno k účelům společenským, a jenž má tím méně příčiny, uchýliti se od tohoto právního názoru, an jej ustáleně hájí i nejvyšší správní soud (viz rozh. uveřejněné ve sb. nejv. správního soudu F. roč. X., 1929, čís. 4520). Dovolací rekurs marně odkazuje k tomu, že tato otázka jest v nauce sporná, neboť z toho nplyne, že jest právní názor, zastávaný v této otázce nejvyšším soudem, nesprávným. Zejména nelze ani z příslušných ustanovení úpadkového a vyrovnávacího řádu vyčísti, že zákonodárce pokládá veřejnou obchodní společnost za osobu právnickou, odlišnou od jejich veřejných společníků, a nelze to vyvozovati ani z předpisů živnostenského řádu, k nimž dovolací rekurs odkazuje, ano tu nejde o otázku právní způsobilosti veřejné obchodní společnosti k provozování živnosti, nehledíc k tomu, že právě živnostenský řád v nadpisu § 3 rozeznává mezi právnickými osobami a společnostmi, což nelze odbyti prostě tím, že nadpis tento jest prý nepřesný. Pokud však dovolací rekurs zdůrazňuje, že sudiště § 99 j. n. předpokládá věc, jež jest nesporně vlastnictvím žalovaného, odvolává se na zdejší rozhodnutí sb. n. s. čís. 1100, přezírá, že nebylo sporným, že žalovaný jest veřejným společníkem firmy S. E., a že tím, že v nauce jest sporná právní otázka, je-li veřejná obchodní společnost právnickou osobou, nestalo se sporným spoluvlastnictví žalovaného ke jmění do společnosti vnesenému. Jelikož pak k založení sudiště podle § 99 j. n. stačí jakákoliv věc žalovaného cizince nebo jeho právo, a ne sejde ani ná tom, zda takové jmění jest zcizitelné nebo podrobno exe-

kuci (tak také Neumann, Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen, Vídeň 1927, I. sv., k § 99 j. n., str. 242, a sb. n. s. čís. 8864), nebylo lze dovolacímu rekursu vyhověti.

Čís. 9784.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Ten, kdo chtěl podepsati směnku jako ručitel za příjemce, ale nepodepsal ji platně jako ručitel proto, že nepřipojil rukojemské prohlášení, neručí jako příjemce. Může snad ručiti jako obecnoprávní rukojmí.

Jako příjemce neručí ten, kdo není uveden ve směnečné adrese jako směnečník. Dodatečné neoprávněné doplnění směnky vepsáním jména podpisatele bez jeho souhlasu do adresy, jest paděláním (neoprávněným doplněním směnky), z něhož nemůže ani bezelstný nabyvatel směnky nabytí práv proti podpisateli.

(Rozh. ze dne 29. března 1930, Rv I 362/30.)

Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz k námitkám žalovaného zrušil. Odvolací soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a uložil mu, by doplnil řízení a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolatel uplatňuje, že odvolací soud neposoudil věc správně proto, že ho odsoudil k zaplacení z důvodu, že podepsal směnku, maje vůli podepsati ji jako rukojmí, nepřipojiv však rukojemskou doložku, a že ho proto odvolací soud pokládá za příjemce. Uplatňuje zejména, že vepsání jeho jména do směnečné adresy jako směnečníka jest paděláním směnky, které jeho závazek činí neplatným. Odvolací soud ovšem neprávem zastává názor, že ten, kdo chtěl podepsati směnku jako ručitel za příjemce, ale nepodepsal ji platně jako ručitel proto, že nepřipojil rukojemské prohlášení, ručí přes to jako příjemce, an závazek příjemcův a ručitelův jest stejný. Bylo tomu tak podle dřívějšího práva, kde spolupodpis rukojmího bez doložky zakládal též závazek jako závazek hlavního dlužníka, ale není tomu tak podle práva nyní platného, ano se k platnosti rukojemství vyžaduje také prohlášení rukojmího. Podle dřívě platného směnečného řádu (čl. 81 sm. ř.) stačilo k založení směnečného závazku připojení spolupodpisu a spolupodpisatel ručil stejně jako hlavní dlužník, třebaže podepsal bez prohlášení o rukojemství. Nový směnečný zákon však upravil směnečné rukojemství zvláště. Podle původního vládního návrhu měl platiti za rukojemství již podpis na přední straně směnky (§ 62 (3) vládní návrhu), a to s domněnkou, že se rukojemství děje za příjemce, před přijetím směnky za výstavce. Třetí od-